

Adana Kent Sorunları Raporu

Mart 2014

Yusuf BAŞTUĞ

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

Adana İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu

Önsöz

Adana'nın Köklü Sorunları, Köklü Çözüm Bekliyor

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği toplumsal gelişmenin ve çağdaş yaşamın gerektirdiği kentsel yaşam kalitesine ulaşılabilmesi için kentlere ve kentlerde yaşayan yurttaşlara ilişkin sorumluluğunu yerine getirmeyi, mevcut kısır politika ve yanlış uygulamalardan farklı bakış açıları sunmayı ve kentlerin daha yaşanabilir niteliklere kavuşmasını hedeflemektedir.

Kentler ve yerel yönetimler ülke politikalarının doğrudan uygulama alanıdır. Bugün kentlerimize baktığımızda, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre konularında sorunlar bulunmaktadır. Aynı zamanda kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir. Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan yerel yönetim politikalarının yetersizliğinin en açık göstergesidir.

Bu anlayışların ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyümenin yansıması; enerji, ulaşım, su, çöp, atık su gibi teknik altyapı hizmetlerinin yetersizliği ve eğitim, sağlık, kültür tesisleri, açık yeşil alanlardan yoksun yerleşim alanları olarak, toplumsal alanda da sosyal yarılma, ayrışma ve kültürel yozlaşma olmaktadır. Gelir eşitsizliğini, sosyal kutuplaşmayı, mekânsal ayrışmayı, toplumsal gerilimi arttırmaktan başka bir şeye yaramamış sorunlar çeşitlenmiş ve derinleşmiştir.

Kentlerimizde var olan sorunların aşılmasını, sağlıklı, yaşanabilir ve güvenli kentsel çevrelerin üretilmesini ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesini tarihsel önemde gören TMMOB, değişik kentlerde pek çok çalışma, araştırma yapmış ve kamuoyuyla bu çalışmaların sonuçlarını paylaşmıştır.

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu ve TMMOB'a bağlı odalarımızın Adana Şubeleri tarafından da değişik tarihlerde Adana kent sorunlarına yönelik sempozyumlar, çalıştaylar, paneller gerçekleştirilmiştir. Buralarda Adana kent sorunları ve çözüm yolları kapsamlı ve farklı bakış açılarıyla araştırılmış ve tartışılmıştır.

Tüm bu çalışmalar göstermiştir ki Adana'nın çok sayıda sorunları bulunmaktadır;

- Adana'da katılımcı ve demokratik yerel yönetim anlayışı eksiktir.
- Bu kentin insanı yoksuldur, hizmetten mahrumdur.
- Adana; imarsız, ruhsatsız, denetimsiz, yapılaşması ile çarpık bir kentleşme süreci yaşamaktadır. Plansız şehirleşme ve denetimsizlik yıllardır devam etmektedir.
- Adana, sağlıklı kentleşmeye paralel olarak hem konut, hem altyapı, hem de ulaşım konusunda oldukça sıkıntılı bir kenttir.

Önsöz

Adana'nın Köklü Sorunları, Köklü Çözüm Bekliyor

- İşsizlikte, iş kazası sıralamalarında ön sıralarda yer almaktadır.
- Adana, merkezi bütçeden de hak ettiği payı alamamaktadır
- Kaçak yapılaşma yaygındır ve imar değişiklikleri ve afları bu durumu özendirilmektedir.
- Çağdaş bir altyapı eksikliği bulunmaktadır.
- Ulaşımı düzenleyecek bir “ulaşım master planı” eksiktir.
- Kent içi trafik sorunludur, yayaların güvenliği öncelikli değildir.
- Kamu yararı gözetilmeyen kentsel dönüşüm projeleri uygulanmaktadır.
- Adana kent kimliği yitirilmektedir.
- Adana çevre ve atık sorunları yaşamaktadır.
- Gıda güvenliğinin sağlanması konusunda yeterli önlemler alınmamaktadır.
- Adana'da enerjinin etkin kullanılmasında sorunlar yaşanmaktadır.
- Her geçen gün artan sorunlarıyla Adana'da yaşam kalitesi düşmüştür.
- Adana yaşanılabilir bir kent olmaktan hızla uzaklaşmaktadır.

Yerel yönetimlerin, bu tablonun ortadan kaldırılmasını sağlayacak ve kentimizi daha yaşanılır kılacak çalışmalara yönelmesi gerektiği tartışılmazdır.

Diliyoruz ve istiyoruz ki, TMMOB Adana İKK üyelerinin özveriyle hazırladığı “Adana Kent Sorunları Raporu”, yaşanabilir bir Adana için olumlu adımların atılmasına yardımcı olsun.

TMMOB

Adana İl Koordinasyon Kurulu

Yerel Yönetimler ve Kent

Kentler; bilginin ve kültürün üretildiği-paylaşıldığı-geliştirildiği yerlerdir. Bu nedenle demokratik örgütlenmenin de beşiği sayılırlar. Bu noktadan hareketle, günümüzde yerel yönetimlerin; Katılımcılığı benimseyen, temel kentsel sorunların olabildiğince toplumun tüm katmanlarının mutabakatı ile çözüleceğine inanan; şeffaf, hesap vermeye ve demokratik denetime açık, gücünü halktan alan yönetimler olmaları beklenmektedir. Yerel yönetimlerin işleyişlerinde insan haklarına ve evrensel demokrasi ilkelerine saygılı bir anlayışı koşulsuz olarak benimsemeleri ve kenti bu anlayış doğrultusunda yönetmeleri gereklidir.

Kentlerimizde birikmiş olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin oluşturulması ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi temel hedefimizdir. Toplumun büyük bölümünü dışlayan, halkın katılım ve denetimine kapalı mevcut yerel yönetim biçimi aşılmalıdır. TMMOB; kent halkının ve meslek örgütlerinin demokratik katılımı ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel görev olarak görmektedir.

Halk, yerel yönetimin kendi yönetimi olduğunu benimseyebilmelidir. Belediye meclis toplantıları halka açık olmalı ve kararları duyurulmalı, encümen kararları hakkında bilgi verilmeli, plan-proje-program-bütçe konularında halk sürekli olarak bilgilendirilmelidir. Bunun gerçekleşmesi, etkin yurttaş ve kentli olma bilinci kazanılmasına katkı sağlayacaktır. Kenti ilgilendiren süreçlerde en yaygın katılım mekanizmalarının sağlanması; kent yönetimlerinde mahalle ölçeğinden başlayarak aşağıdan yukarıya doğru örgütlenen bir karar verme mekanizması kurulması; planlamanın kentlilerin katılacağı sürekli bir süreç haline getirilmesi, yerel yönetimlerin demokratikleşmesi yönünden yararlı olacaktır.

Demokratikleşmenin başlangıcı olan yerel yönetimler halkın katılımına, taleplerine, denetimlerine açık olmalıdır. Bunun için; halkla ilişkiler birimi ve danışma büroları açılmalıdır. E-belediye, yazılı dokümanlar (plan, program, bütçe, harcamalar, kent rehberi vb) ile bireysel başvuru, katılım hakkı, mahalle toplantıları, danışma kurulları, referandum gibi organizasyonları sağlamak yönetimlerin politikaları olmalıdır.

Alınan kararlar, günlük çözümleri olduğu kadar geleceği de ilgilendirir. Halkın bu kararların alınmasına ve uygulanmasına doğrudan katılmış olması, yerel yönetimlerle birlikte ülke demokrasisini de geliştirecektir. Bunun adımları mahallelerde atılmalı, örgütlenmenin başlangıcı “mahalle” olmalı ve “mahalle meclisleri” kurulmalıdır.

Yerel Yönetimler ve Kent

Yerel yönetimler ekonomik ve toplumsal politikaların önemli bir uygulama alanını oluşturmaktadır. Siyaset ve sermaye kesimlerinin bu ilgisi, maalesef kent mekanına ve kentsel yaşama olumlu yönde yansımamaktadır. Başta belediyeler olmak üzere, devlet kurumlarının tümü kentte yaşayanların refahını merkeze almak yerine, sermayenin ihtiyaçlarına yanıt veren bir yaklaşım ve uygulamayı öne çıkarmışlar ve “Halk” kavramı yerine “müşteri” kavramı ile yönetim anlayışını pekiştirmişlerdir. Kent yönetimleri küresel kapitalizmin ve rant ekonomisinin önünü açmak yerine; toplumun refahı, sağlığı ve birlikte yaşam kültürüne öncelik verecek bir yönetim anlayışını benimsemelidir.

Kentlerimizin ve kentte yaşayan insanların yerel seçimlerde ihtiyaçları olan temel yaklaşım toplumcu ve halkçı belediyecilik” anlayışıdır. Böyle bir yaklaşım ve anlayış ise, katılımcılığın önünü açan, toplumun değişik kesimlerine karar alma süreçlerinde katılım ve söz hakkı tanıyan bir politikada kendini tarif edebilir.

Siyasi partilerin genel ve yerel seçimlerde aday belirleme yöntemleri demokratik değildir. Bu durum adayları kent sorunlarına çözüm üretme yerine, adaylığa karar verici siyasi partilerin genel merkez kapılarında ikna-kulis çabaları içine girmeye zorlamaktadır.

Siyasetin görevlerinden biri de kent sorunlarına çözüm üretmektir. Maalesef Adana bu bakımdan genelde başarısız örneklerle doludur. Ülkeyi yönetmeye talip siyasi partilerimizin yerel örgütleri kente ve kent yaşamına ilişkin özgün politikalar üretmeli, uzmanların ve ilgili meslek kuruluşlarının ürettiği çalışmalardan yararlanmalıdır.

Yusuf BAŞTUĞ

Yerel Yönetimler ve Kent

6360 sayılı yeni Büyükşehir belediye kanununun kabul edilmesiyle 5216 sayılı kanun da yürürlükten kaldırılarak toplam 30 Büyükşehir belediyesinin ülke sınırlarımız içinde varlığı kabul edilmiştir. Yeni yasa, belediyelerde nüfus yoğunluğu ve yüz ölçümü, etkin bir kamu hizmeti, demokratik katılım seviyesi yüksek ve kültürel anlamda gelişmiş optimal bir büyüklüğün sağlanmasını hedeflemekten çok uzaktır. Yasanın, kamu hizmetlerinin bütün vatandaşlara fırsat eşitliği içinde ulaşmasını engelleyici yönüyle anayasaya aykırı bir özellik taşımaktadır. Belediye hizmet sınırlarını il mülki sınırları olarak değiştiren yeni yasa ile demokratik katılımcılıktan uzak, yerinden yönetimin değil uzaktan yönetimin ön planda olduğu ve muhtemelen köy ve beldelerde halkın tanıdığı ve bildiği muhtar ve belde belediye başkanlarını seçmek yerine, hayatlarında hiç görmedikleri kişiler arasında seçim yapmaya zorlanacaklardır.

Yerel Gündem 21 çerçevesinde kurulan Adana Kent Konseyi'nin işleyiş biçiminde ciddi sorunlar bulunmaktadır. Kent Konseyi, istenildiği zaman Yerel Yönetimin işine gelen gündem maddelerinin Büyükşehir Belediye Meclisi'ne önerildiği bir mekanizma haline dönüştürülmüştür. Bu yapı yerel yönetimlere demokratik katılımın sağlanmasından ziyade genellikle gösteri alanına dönüşmektedir. Kent Konseyi Yasası değiştirilmeli, konseye mahallelerin katılımı sağlanarak, kent yönetimine ilişkin mahalle ölçeğinden başlayan ve aşağıdan yukarı örgütlenen karar verme mekanizması kurulmalıdır.

Adana'da nüfus grupları arasında büyük yarılımlar ve alt yoksulluk bölgeleri oluşmaya başlamıştır. Her geçen gün bu yarılımlar daha da derinleşmektedir. Kuzey-Güney, Doğu-Batı ekseninde var olan çeşitli dil, din, eğitim, köken, sosyal ve ekonomik farklılıklardan kaynaklanan önyargı ve ayrımlaşmalara karşı, önleyici ve giderici çözüm yolları bulunup, hayata geçirilmelidir.

Hüseyin DENGİZ

Kentleşme ve Kentin Planlanması

İmar düzenlemesi genel anlamda; yasayla yetkilendirilen kamu kurumları tarafından, kentsel arsa üretiminin gerçekleştirilmesi, sağlıksız ve kaçak yapılaşmanın önlenmesi, kent merkezlerinin insanın ihtiyacını gözeterek düzenlenmesi, yeşiliyle ve sosyal donatı alanlarıyla yaşanabilir kentler oluşturulması, kent içi ulaşım bütüncül yaklaşılması, emredici plandan, tanımlayıcı plana geçilmesi gibi işlemleri kapsamaktadır.

İmar, kent-insan ilişkisini düzenler. Bu nedenle, kentli yurttaşlardan başlayarak kamu kurumları, yerel örgütlenmeler, sivil inisiyatifler, meslek odaları, üniversiteler imar sürecinin doğal bileşeni olarak görülmeli ve katılımcılığın alt yapısı hazırlanmalıdır.

Kentlerimizin imar planları oluşturma tarihi, kentsel unsurların dahil edilmediği bir imar çalışmasının ihtiyacı karşılamaktan uzak kalacağı ve hayata geçirilmesinde ise zorlanılacağı göstermektedir.

Şehir planlamasında esas alınması gereken değer rant olmamalıdır. Şehre ilişkin planlar çevresel, ekonomik, sosyal, toplumsal yaşamın niteliğini etkileyen özellikler taşırlar. Her şeyden önemlisi gelecek kuşaklara nasıl bir kent bırakılacağı, kentlerin geleceğinin nasıl şekilleneceğinin emaresini taşırlar. Atılan adımlarda bu değerler göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu genel bağlamdan hareketle; kente dair değişik ölçekli planların bütüncül bir anlayışla hazırlanması, tarım, sanayi, endüstri vb. sektörlere ait yapılar belirli merkezlerde toplanması, kolay ulaşılabilir olması, 1/25.000'lik plana uygun olarak Adana Kent İçi Ulaşım Master Planı hazırlanması, coğrafi bilgi sistemi ve kent bilgi sisteminin kurulması, kentimize dair her türlü verinin kullanıma hazır hale getirilmesi, planlama çalışmalarında tahmini nüfus, yapı envanteri, doğal hayat ve ekolojik dengenin gözetilmesi, kamu idari binaları ve alışveriş merkezlerinin orta ve uzun vadede olası ulaşım ve yerleşim sorunlarına yol açmayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Kentleşme ve Kentin Planlanması

Kentleşme sürecinde yıllardır devam eden plansızlık ve denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar aflarıyla Adana sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir bir kent olma özelliğinden uzaklaştırılmıştır.

Bugün öngörülen yoğunluklarla 20 yıl sonrası için tahmin edilen nüfustan daha fazlasını barındıracak imarlı alanlar mevcut olmasına rağmen, eski alışkanlıkla kentsel yayılma odaklı politikaların üretildiği görülmektedir. Arazi spekülasyonu dışında hiçbir kesime fayda getirmeyecek bu anlayışın, kentin güncel verileri ışığında temelden değiştirilmesi ve çağdaş kentleşme için gerekli stratejik planlama ışığında, politika, plan ve projelerin hazırlanmasına ihtiyaç vardır.

Kentteki konut envanteri mevcut ve gelecek için öngörülen nüfus ışığında değerlendirilmeli; yeni yerleşim alanı, yoğunluk ve konut ihtiyacının irdelenmesi ile birlikte yeni projeler için veri alınmalıdır.

Yeni Adana Düzenlemesi diye adlandırılan düzenleme hatalı ve rant odaklı olup kenti adeta bir beton labirentine çevirmiştir. Sosyal donatı alanları yaşayan ve ilerleyen nüfusun ihtiyacını karşılamaktan uzaktır. Büyükşehir ve ilçe bazındaki planların bilimsel tekniklere uygun hazırlanması gerekmekte olup bu planlar uzun süreli olmalı, keyfi ve çıkarıcı müdahalelere kapalı olmalıdır.

Kentlerimizin ekolojik, çevresel değer ve varlıklarının zarar görmesini engelleyip, sürdürülebilirliğini sağlayacak bir planlama gereklidir. Güneşe, doğal enerjilere ve yerel ekolojik sistemlere uygun kent planları yapılmalı, mevcut planlar dönüştürülmeli ve kamu tarafından denetlenmelidir.

Son yıllarda artan nüfusa ve göç olgusuna paralel olarak başıbozuk ve hızlı kentleşme, yerel seçim dönemlerinde, gecekondulaşma ve kaçak yapılar hızla sürmektedir. Bu durumda yeraltı yapısı (heyelanlı alanlar, dere yatakları, yer altı suyu beslenme alanları, yer altı zenginlikleri ve zemin özellikleri) ile ilgili parametrelerin yerleşimden önce belirlenme imkanı bulunamamaktadır.

Günümüzde kaybolma riski taşıyan mahalle ve çevreye aidiyet kavramlarının, mahallelerde seçilecek alanlarda meydan, toplu taşıma durağı, market, park, okul, sağlık ocağı vb tesisler etrafında yeniden canlandırılması mümkündür.

Kentleşme ve Kentin Planlanması

Kentin bir “meydanı” yoktur. Mevcutta sadece gar binası önündeki “boşluk” kullanılmaktadır. Toplantı, yürüyüş ve kutlamalar sırasında sürekli kullanılan bu “boşluk” ve diğer bazı kavşak ve yolların kapatılmasından dolayı, kentin zaten zayıf olan ulaşımı bir süre felç olmaktadır. Kente kişilik ve genişlik kazandıracak “meydanlar” yaratılmalıdır.

Kentin değişik bölgelerinde sosyal dokuyu ortadan kaldıran ve kamu yararına uygun olmayan kentsel dönüşüm projeleri uygulanmaktadır. Sadece parasal getiriye ve özel ranta dayalı hazırlanan bu projelerin mevcut gecekondulardan daha iyi mekânlar sunmadığı açıktır. Kentin mimari ve kültürel değerlerine ve doğal kaynaklarına önem veren; yalnızca idarelere kaynak yaratma adına değil, toplumsal değeri olan projeler üretilmelidir.

Kaliteli ve güvenli yapı üretilmesinde en önemli süreç olan “Yapı Denetimi”, gerek Yapı Denetim firmalarının gerekse Belediyelerce yapılan kontrol ve denetim faaliyetlerinde ciddi sıkıntıların olduğu bilinmektedir. İmar Yasasına eklenen geçici bir maddeye dayanarak kaçak yapılara her seçim döneminde oy kaygısıyla göz yumulmaktadır. Her türlü yapılaşma planlı ve kontrol altında olmalıdır.

Yakın zamanda kent merkezine açılması planlanan yeni otel ve büyük alışveriş merkezleri için alınmış kararlar yeniden gözden geçirilmelidir. Ulaşım sistemi kurulmadan, halen kaos içindeki mevcut kent merkezine çok fazla sayıda ilave motorlu araç trafiği çekecek, park gereksinmesi yaratacak bu tip uygulamalar kentin daha uygun bölgelerine yönlendirilmelidir.

5 Ocak Stadyumu, Adnan Menderes Kapalı Spor Salonu ve Gençlik Merkezinin bulunduğu alana AVM ve Konut yapımını içeren TOKİ planlarından vazgeçilmelidir. Bu planlarla, gerek şehrin silüetini bozacak gerekse sosyal yapıyı altüst edecek bir şekilde yüksek konut alanları ve alışveriş merkezi yaratmanın yolu açılarak, tafisi imkânsız imar bozukluklarına sebebiyet verilmemelidir. Şehrin merkezinde yer alan bu bölgenin ihtiyacı, planda öngörüldüğü gibi ticaret alanı ve yükseklik sınırı olmayan konutlar değildir. Bölgenin ihtiyacı, halkın nefes alacağı, kente yaşayanlara konforlu bir çevre sunacak, kentlinin sosyal, kültürel gelişmesine hizmet edecek yaşanabilir sürdürülebilir kaliteli alanlardır. Bu tür alanlar estetik bir çevre oluşturmanın yanı sıra sağlık açısından da önemlidir ve ihtiyaçtır. Spor için ayrılmış bu kamusal alan, halkın yaşam kalitesini yükseltmek hedef alınarak, yine kamuya açık halde yaşatılmalıdır.

Kentleşme ve Kentin Planlanması

Kamusal alanlar vatandaşlarıdır; kamusal alanlarda proje oluşturulurken vatandaşın yararı, görüşleri, yaşam kalitesi göz önünde bulundurulmalıdır.

Seyhan Havzası'nın da içinde yer aldığı Akdeniz Bölgesi, Hükümetler arası İklim Değişikliği Panelinin raporunda, küresel ısınmaya karşı en hassas ve savunmasız bölge olarak yer almaktadır. Bu alan yapılaşma düşüncesinden tamamen arındırılmalıdır. Tam tersine burada gerçek bir yeşil dokunun yaratılması için uğraş verilmelidir. Alan Adanalılarının sosyal, kültürel, sportif faaliyetlerini sürdürdükleri bir alan olarak kalmalıdır. Eski dere yatakları, heyelanlı alanlar ile Seyhan Nehri'nin sağ ve sol yakaları yapılaşmadan mutlaka korunmalıdır.

Ana akslar üzerinde yer alan her apartmanın altına dükkân izni verilmesi tutumundan vazgeçilmelidir. Ticaret alanları, önceden belirlenen meydanlara cepheli "çarşı" biçiminde düzenlenmelidir.

Seyhan baraj gölü kuzeyinde, köprü'nün açılmasının da etkisiyle hızlı ve kontrolsüz gelişecek yapılaşmanın, çevre düzeni planının hazırlanıncaya kadar durdurulması ve planlama alanlarında hazine arazilerinin satışının engellenmesi için tapuya şerh düşülmesi gerekmektedir.

Gecekondu önleme bölgeleri oluşturularak projeler geliştirilmelidir. Düşük gelirli yurttaşlar bu durumdan yararlandırılmalıdır.

İmarsız konut alanlarında yerel ihtiyaçlara uygun şekilde islah, seyreltme, altyapı donatım temini, konut yenilenmesi, vb projelerin pilot uygulamalarla başlatılması ve kazanılan deneyim ışığında yöntemin iyileştirilerek yaygınlaştırılması gerekir.

Kentsel Dönüşüm ve Adana

Kentsel Dönüşüm, nüfusu her geçen gün artan kentlerin yeniden planlanması, yapılanması ve halkın daha rahat, daha sağlıklı, daha modern bir çevrede yaşaması, sosyal donatı ve yeşil alanlarıyla daha ferah ve daha güzel bir kent yaratma isteği açısından artık bir gereksinim haline gelmiştir. Çok boyutlu yönleri olan kentsel dönüşüm, hem ekonomik, hem politik, hem hukuksal ve yönetsel hem de sosyolojik bir konudur. Bu alanlar birbiriyle olan bağları açısından değerlendirmeleri gerektiği gibi, tarihsel arka planları da göz önünde bulundurulmalıdır.

Dolayısıyla kentsel dönüşüm, birden çok değişkeni içerisinde barındıran, ekonomik, sosyolojik, kültürel, tarihsel, siyasal ve her şeyden önemlisi insani boyutları da içeren bir konudur. Kentin ve kentte yaşayanların bugününü, geleceğini etkileyen kentsel dönüşüm planlama aşamalarında ve uygulamalarında farklı disiplinlerle birlikte çalışılması gerekmektedir.

Kentsel dönüşüm projelerinde temel neden rant artışı sağlamak değil, depreme karşı can güvenliğinin sağlanması ve yaşam düzeyinin yükseltilmesi olmalıdır. Projeler ayrıcalıklı imar hakkı sağlama aracı olarak kullanılmamalıdır. Bu kapsamda tüm yapılaşmalara yönelik güçlü kamusal yapı denetim sistemi yaşama geçirilmelidir. Ayrıca süreçler şeffaf olmalı, karar süreçleri ilgili toplum kesimleriyle paylaşılmalı, sürecin tamamında projeden etkilenen toplum kesimlerinin bilgiye kolayca erişebilme olanağı yaratılmalıdır; dönüşüme konu olan sakinlerinin sosyal açıdan zarara uğramaması ve yerinde dönüşüm ilkesi en önemli hedeflerden birisi olmalıdır.

İktidarda buldukları onca yılda Türkiye'deki çarpık yapılaşmaya, plansız kentleşmeye karşı hiçbir somut adım atmayan AKP hükümeti Van depremi sonrası hızla, deprem tehlikesi gerekçesiyle, tüm ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açan "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun"u çıkardı. Ancak planlamalara ve uygulamalara baktığımızda, insanı ve insanca yaşamı temel hedefine koyan bir planlama sürecinin değil rantın esas alındığını görmekteyiz. Ortaya konulan kentsel dönüşüm projeleriyle sorunların çözülmesi şöyle dursun, yeni sorunlu bölgeler yaratılmaktadır. Bu durum büyük mağduriyetlere yol açmakta, dar gelirli borçlandırmakta, yeni kurulacak mahallelerle yoksulları kent dışına atacak özellikler içermektedir. Tüm bunlar kentlerimizde büyük sorunlar doğuracaktır.

Kentsel Dönüşüm ve Adana

Anayasa Mahkemesi, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un bazı hükümlerini Anayasa'ya aykırı bularak kanunun kimi hükümleri iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verdi. Karar, 1 Mart 2014 tarihinde resmi gazetede yayınlandı. Ancak bu bazı maddelerin iptali yeterli olamamaktadır. Kanunun mağduriyetlere yol açan sonuçları değişmeden kalmıştır.

Adana'da yapı stokunun mevcut durumu içler acısıdır. Kentimiz, imarsız, ruhsatsız, denetimsiz binalarıyla çarpık bir kentleşme süreci yaşamış, zamanla da artan altyapı, ulaşım sorunlarıyla birlikte kentte yaşam kalitesi düşmüştür. Sağlıksız olan yapılaşma yeni projelerle düzeltilmek bir yana daha da kötüleştirilmektedir.

Yeni ve çağdaş imarlı kent olarak gösterilen Kuzey Adana'da çok katlı binaların çağdaşlaşmanın değil çarpık kentleşmenin bir ürünü olarak karşımıza çıktığı, son derece sağlıksız betonlaşma ve yüksek yoğunluklar bulunduğu görülmektedir; mekânsal düzenlemelere önem vermeden, şehrin dokusunu çirkinleştiren konut yığını bir bölge haline dönüştürülmüştür. Güney Adana'da, Yüreğir ve Sarıçam ise, iç içe geçmiş iki katlı düzensiz, çarpık binalar yığını ile bir köy görünümündedir. Eskinin nezih mahallelerinin yer aldığı Seyhan ise yeni yapılan çok katlı binalarla yaşam kalitesi düşürülen bir bölge haline getirildiği gibi, ulaşım sorunu da arttırılmıştır.

Adana'da, Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından geliştirilen kentsel dönüşüm projeleri vardır. Ancak kentsel dönüşüme ilişkin sağlıklı bir bakış açısı olmadan, insanı odağına koymadan, kent dokusunu korumak esas alınmadan, kentlinin yaşam standardı gözetilmeden yapılan projelerle Adana kenti geriletilir; bunun vebalini de uygulayıcıları taşırlar.

Kentsel Dönüşüm ve Adana

Kentimizde, riskli yapıları içeren, acil dönüşüm gerektiren yerlerin tespitinin, bilimsel, sosyal, kültürel veriler ışığında, mahalle halkının yaşam standardının yükseltilmesi esas alınarak yapılması gerekmektedir. Yerinde dönüşümün sağlandığı, ekonomik, demografik, sosyal, kültürel, fiziksel ve tarihsel yapının korunduğu, aynı yoğunlukta depreme dayanıklı konutlar inşa edilerek, sosyal donatı alanları ile yeşil alanların sayısının artırıldığı, alt yapının yeterli olduğu kentsel dönüşüm projeleri hayata geçirilmedi. Ayrıca ilgili alanlardaki çalışmalar, altyapı ve ulaşım sorunlarıyla beraber ve kentin bütünselliği içerisinde değerlendirilmelidir.

Yapı stokumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan denetlenmemiş yapılar incelenerek, bunlardan güçlendirilebilmeye uygun olanlar güçlendirilirken, diğerleri ise sağlıklı bir kentsel dönüşüm projesi içerisinde değerlendirilmelidir. Bu çalışmaların doğru bir şekilde ve çok yönlü yönetilmesi şarttır.

Adana'da Kent Mimarisi

Kuzey Adana yoğun bir yerleşimdir. Bu yoğunluğa yetecek sosyal altyapı gerçekleştirilememiş, hedeflenen 200 bin konut bağlamında gerekli sosyal donatılar ve yeşil mekânlar minimum düzeyde bile düzenlenememiştir. Yollar dar, kaldırımlar yok veya yetersiz, otopark konusudur, mimari yapılar içeriksiz durumdadır.

Kent kimliğinin, mimari özgünlüğünün korunması ve geliştirilmesi yanında kent kimliğine ve Adana kent peyzajına katkı yapacak çağdaş mimari yaklaşım ve uygulamalara gereksinim vardır. Bu anlamda kent kimliğinin parçası olan yeşil alanlar rant uğruna ticari ya da turistik alanlara dönüştürülmemelidir.

Adanalı kimliğinin canlandırılması, geçmişle gelecek arasındaki bağlantıyı kurmak ve sürekliliği sağlamakla mümkündür. Kentin tarihini kentte yaşayan insanlar bilmelidir. Özgün Adana mimarisi ve kentin tarihi değerleri korunup geliştirilmelidir.

Mimari mekânsal kent kültürünü ve değerlerini oluşturan (sivil mimarinin güzel örnekleri olan) orada burada dağınık halde kalabilmiş Tepebağ Evleri, doğa ile uyumlu olarak kentin eski kimliğini yansıtmaya çalışmakta ve o evlerden bazıları yaşam mücadelesi içinde bulunmaktadır. Kenti kent yapan insan ve insanların kent kültürü Tepebağ'da yaşatılmalı, geçmişle günümüz yan yana ve barışık olarak sürdürülmelidir. Bunun için Höyük üzerinde gecekondularla kaplı Milli Emlak alanları boşaltılmalı, bazı sokaklar trafiğe kapatılmalı, uygun alanlar yeşillendirilmelidir.

Kent Peyzajı

Kent merkezinde yeterli aktif yeşil alan bulunmamaktadır. Kişi başına 10 m² olması gereken yeşil alan, Adana'da kişi başına 1 m² yi bile bulmamaktadır. Yeşil alan oluşturmak maksadıyla da dar ve tanımsız, fonksiyonel olmayan parklar yapılmamalıdır. Hava koridoru oluşturacak şekilde, tüm kente ve kentlilere hitap edecek geniş park alanları tasarlanmalıdır.

Her yıl mevsimlik çiçekler, ithal ağaçlar ve çalılar için çok büyük bütçeler harcanmaktadır. Yeşil alan uygulamalarında ya hem ekonomik olarak daha uygun hem de ortama çok kolay adapte olarak uzun süre kullanılabilir bölgeye özgü doğal bitkiler kullanılmalı ya da ithal bitkilerin üretimi için yerli üreticiler teşvik edilmelidir.

İthal bitkiler için ayrılan bütçenin bir kısmı da çok rahatlıkla yeni kamulaştırmalara ve yeni yeşil alanlar oluşturmaya harcanarak daha yeşil Adana için olumlu adımlar atılabilir. Rant için yapılan yanlış bitkilendirme uygulamalarından vazgeçilmeli, çağdaş kentsel peyzaj uygulamalarına geçilmelidir.

Park alanları çekim merkezi haline getirilmelidir. Park alanları sadece bitki ve çim birlikteliği olarak algılanmamalıdır. Dinlenmenin yanı sıra eğlenme fonksiyonu da düşünülerek bütüncül bir yaklaşım ile tasarlanmalıdır. Parklarda kır büfeleri, spor aktiviteleri, bisiklet yolları bulunmalıdır. Yeşil alanlarda kent kültürünü simgeleyen sanatsal figürler kullanılmalıdır. Planlanacak büyük ölçekli park projelerinde proje yarışmaları düzenlenmelidir. Bütün bu uygulamalarda; kamuya açık alanların, yolların, kaldırımların tasarlanmasında; engellilerle ilgili yasal düzenlemelerde öngörülen koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir.

İmar Yönetmeliklerine uygun olarak çizilen peyzaj projeleri uygulama esnasında kontrol edilmemekte projelerdeki yeşil alanlar otopark alanına dönüştürülmektedir.

Ulaşım Politikaları ve Adana

Adana'da en son 1992 yılında ulaşım ana planı ve etüt çalışması yapılmış olup, o tarihten bu yana kayda değer başka bir çalışma yapılmamıştır. Bu zaman zarfında, kentimiz hızla genişlemiş, önemli ölçüde göç almış, Kuzey Adana olarak bilinen bölge imara açılmış, bu bölge nüfusu yoğun hale gelmiş, ne ilginç ki yerel yöneticilerimiz ulaşım planlamasına ihtiyaç duymamıştır.

Adana Kenti sık değişikliğe uğrayan, bu değişiklik gereksinimleri açık biçimde tüm kentlilere aktarılmayan Nazım ve İmar Planları taslaklarıyla 'plansız' bir biçimde kentleşmeye çalışmaktadır. Kentin Ulaşım Planı olmadığı gibi, ulaşımaya yönelik her türlü fiziki düzenleme ve uygulama, mühendislik prensipleri ve standartlar gözetenmeden hazırlanmaktadır. Adana'nın özellikle son yirmi yılda iyice ağırlaşan kentleşme ve ulaşım sorunlarının temel nedeni bu eksikliklerdir.

Adana'nın bir ulaşım planına ve bu planın hazırlanmasını ve titizlikle uygulanmasını tavizsiz gözetecek yönetici bilincine gereksinimi vardır. Böyle bir planlama içinde başta ilçe belediyeleri olmak üzere ilgili tüm kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonun sağlanması ve bunun sürekli kılınması çok önemli bir ihtiyaçtır. Bu çerçevede, Çukurova'nın bütünsel gereksinimlerini, diğer ulaşım sistemleri ve bunların birbirleriyle entegrasyonunu gözetecek şekilde planlanması da önem taşıyacaktır.

Aralarında Adana'nın da bulunduğu pek çok metropol kentimizin kent içi ulaşım konusunda problemi olduğu söylenebilir. Çünkü günümüz yerel yöneticilerinin ortak paydası, kentlerimizi araç trafiği için cazip hale getirmektir. Bu anlayışa uygun olarak kentlerimiz, araçların hızla hareket etmesini sağlayacak alt ve üst geçitlerle, köprülerle donatılmış, kitlesele toplu taşımacılığa dönük yatırımlar yapılmamış, insan neredeyse kent yaşamının dışına çıkartılmıştır.

Bu sağlıksız ve mühendislik biliminin gereklerini reddeden yaklaşımın kentlerimizi getirdiği nokta bütün çıplaklığı ile göz önündedir. Kent yaşamı insanın ihtiyaçlarından trafiğe kadar bir bütündür. Soruna bütüncül yaklaşmak, çakılacak tek bir çiviye bile kentsel planlamaya dahil etmek, öngörülü düşünüp geleceği gözeten planları geliştirmek kaçınılmazdır.

Ulaşım Politikaları ve Adana

Günümüzde Adana'da temel ulaşım sorununun yıllardır uygulanmakta olan yanlış politikalar ve yaklaşımlar olduğu açıkça görülmektedir. Toplu ulaşımda sadece raylı sistem projesine, karayolunda katlı kavşaklara odaklanılarak çözüm aramaya çalışılmıştır. Yaşanan bu vizyon darlığı, raylı sistem projesinde yapılan yanlış proje değişiklikleri ile birleşince, kent tek bir proje ile yıllarca “oyalanmıştır”. Sonuçta Adana Halkı kamu yararına ve bilime aykırı son derece pahalı bir garabet ile karşı karşıya bırakılmıştır.

Kent içi ulaşımda araçların değil, insanın odak noktası olduğu, çok-boyutlu ve çok disiplinli çözümlerin geliştirilmesi gerektiği bilinciyle çalışmalara başlanmalıdır. Yaya, bisiklet ve toplu taşıma sistemlerine, diğer bir deyişle insana öncelik verilerek alternatifler geliştirilmeli, projelerdeki temel amacın politik beklentiler değil, kalıcı ve sürdürülebilir çözümler yaratmak olduğu unutulmamalıdır.

Ulaşım talebini azaltıcı önlemler alınarak, mevcut altyapının sunduğu ve sunabileceği kapasiteler sonuna kadar kullanılmalıdır.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nde mutlaka trafik mühendisleri, şehir plancıları, istatistikçiler ve diğer gerekli uzmanlık alanlarından oluşacak ve ulaştırma ana plan çalışmaları içinde yer alacak, bugün ve ilerleyen dönemde gelişmeleri izleyecek, yönlendirecek, önce-sonra etütlerini yapacak bir teknik kadronun istihdamı sağlanmalıdır.

Bünyamin YIL

Kent İçi Toplu Taşıma

Taşıt sayısının fazlasıyla arttığı günümüzde taşıt trafiğini kent merkezine davet eden, hareket kabiliyetlerini kolaylaştıran adımlar yerine, onları zorlayan tedbirlerin alınması gerekir. (Park alanlarının kısıtlanması, ücretlerin artırılması gibi). Buna karşılık toplu taşıma olanaklarının artırılması, geliştirilmesi gerekir.

Hafif raylı sistem yeniden projelendirilmeli, güzergâh yeniden ele alınmalı, özellikle üniversite öğrencileri ve personelinin, hastanelerin yoğun olduğu bölgeler projeye dahil edilmelidir.

Ulaşım sistemi, yolcuların en uygun şekilde aktarma yapabilecekleri bütünlük bir sistem olarak tasarlanmalıdır.

Kentin içerisinden geçen ve Mersin - İskenderun arası çift hatlı demir yolunun Yenice Organize Sanayi Sitesi arasında banliyö hattı olarak kullanılması için girişimlerde bulunulmalıdır.

Zeliha GÖKDOĞAN

Kavşak ve Kaldırımlar

Ulaşım ana planı olmaksızın araçların ve talebin peşinden giden kavşak düzenlemeleri sorunu çözmek yerine onu bir süre ötelemektedir. Yapılan kavşak düzenleme çalışmalarının şehir içi araç trafiğini geçici olarak rahatlatacağı düşünülebilir. Ancak planlaması yapılan kavşaklardaki yaya hareketleri bu düzenlemelerde unutulmuştur. Bu kavşaklarda yayaların araçlardan korunarak nasıl yürüyecekleri belirsizdir.

Temel arterler ile bunların kavşak yaklaşımlarında ve kavşak çıkışlarında, yol boyu araçların park etmesi önlenemediği için çok ciddi kapasite düşüşleri yaşanmakta ve kavşakların işlevselliği olumsuz etkilenmektedir.

Güncel ve moda olan noktasal katlı kavşak "çözüm girişimlerinin" yarattığı ağır sorunlar nedeniyle daha fazla artmalarına izin verilmemelidir.

Adana Kenti hemen hemen düz bir arazi üzerinde kurulmasına rağmen şehir içinde kaldırımlar aşırı bir şekilde engebeldir. Bunun nedeni şehir içindeki alışveriş merkezlerinin ve küçük dükkânların önlerindeki kaldırımları istedikleri gibi şekillendirmeleridir.

Cadde ve sokaklar projeye uygun yapılmamakta (bazen projersiz bile olabilmekte), kaldırımlar özellikle park eden araçlar ve yanlış imalat nedeniyle etkin değerlendirilememekte, kavşaklar ise gereğinden daha geniş alanlar kullanılarak tanzim edilmekte ve hatalı sinyalizasyon yöntemleri ile işletilmektedir.

Kent İçi Trafik

Kentin bazı arterlerinde yakın zamanda yasal hız limitlerinin (toplu taşıma araçları hariç) 60 ve 70 km/saat'lere çıkartılması hem kapasite, hem güvenlik açısından son derece tehlikelidir. Araç-insan çarpışmasında yayanın hayatta kalma şansının yüksek olduğu hızın yalnızca 30 km/saat olduğunu araştırmalar ortaya koymaktadır. 70 km/saat hız uygulamasına derhal son verilmelidir. Kentimizde bilimsel bir trafik mühendisliği çalışması yapılarak bulunacak hız sınırı uygulanmalıdır.

Şehir içi araç trafiği yanında, şehir içi yaya trafiğinin de düzenlenmesi sağlanmalı bu amaçla kaldırımlar yeniden düzenlenmelidir. Kaldırımlarda standart sağlanmalıdır.

“Kent insanlar içindir” yaklaşımıyla, taşıt trafiğine kapalı alanlar oluşturulmalıdır. Kavşaklar, duraklar, yaya geçitleri yayaaların özellikle engelli vatandaşların rahat kullanımına göre dizayn edilmelidir.

İnsan öncelikli, yaya ve bisiklet kullanımı ağırlıklı bir ulaşım planlaması esas alınmalıdır. Adana Kenti uzun dönem bisikletin yaygın kullanımı ile anılmışken, bugün bu özelliğini tamamen yitirmiştir. Kent Ulaşım Sisteminin motorlu taşıt önceliği yerine insan öncelikli tasarlanıp, işletilmesi daha fazla ertelenemez bir gereksinimdir. Bu çerçevede güvenli, standardına uygun bisiklet yolları düzenlenmeli ve kent trafiğinde yerleri açık bir biçimde tarif edilmelidir.

Trafik güvenliğinin artırılması amacıyla trafik işaretleri teknik gereklerine uygun olarak projelendirilmeli ve uygulanmalıdır. Aynı zamanda bu işaretlerin bakımı ve onarımı sürekli olmalıdır. Ana arterlerde, büyük caddelerde ışıklandırma sistemi “yeşil dalga” ile desteklenerek trafik rahatlatılmalıdır.

Kentimizin nüfusunun yoğun olarak bulunduğu ve trafik yoğunluğunun da çok olduğu bulvarlarda yayaaların emniyetli geçişlerini sağlamak için alt ve üst geçit yapılacak yerler tespit edilerek bir an önce hayata geçirilmelidir.

Kent İçi Trafik

Kentin mevcut merkezi (Eski Adana) toplu taşıma dışında, özel araç trafiğinden arındırılmalıdır.

Kent merkezinden çok sayıda toplu taşıma hattının geçmesine izin verilmemelidir. Bu merkezdeki kaldırımlar genişletilip, yollar daraltılarak tek yön uygulaması yapılmalı ve fiziki düzenlemelerle yaya ağırlıklı 30 km/saat alanlar yaratılmalıdır.

Doğal Afetler ve Deprem

Türkiye'de, bugüne dek uygulanan yanlış planlamalarla oluşan çarpık kentleşme ve sağlıksız yapılaşma sorunlarıyla karşı karşıyayız. Mevcut yapıların büyük çoğunluğu afet riski altındadır. Bu bağlamda, bir deprem ülkesi olmamız gerçeğiyle birlikte, yapı stokunun yenilenmesi, güçlendirilmesi mutlak gerekmektedir. Devletin anayasal görevlerinden birisi kentleri sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kılmaktır.

Adana bulunduğu jeolojik konum nedeniyle deprem tehlikesi altındadır. Ancak kentimizin yapı stokunun hali içler acısıdır; yapı stoku tehlikenin boyutunu gözler önüne sermektedir.

Mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi, güçlendirilmesini sağlayacak ve bu doğrultuda kamusal kaynakları harekete geçirecek yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak depreme karşı kentlerimizi, binalarımızı hazır hale getirmek iddiasıyla başlatılan kentsel dönüşüm projelerinin bu amaca ne kadar hizmet edeceği tam bir muammaya işaret etmekte, kamu binalarının akıbeti ise belirsizliğini korumaktadır.

Yapı denetimi güvenli, sağlıklı, yaşanabilir yapı üretimin olmazsa olmazıdır. Yapı denetiminin sahip olduğu önem, ülkemiz topraklarının değişik düzeylerde deprenselliği ile görünür olmaktadır ki, denetim eksikliğinin veya sistemdeki zafiyetin doğurduğu sonuçlar kamuoyunun malumudur. TMMOB, bilimsel-mesleki bilgi ve gerekliliklere dayanarak, depremin yıkıcı etkisinin ancak yapı üretiminin ve yapı denetiminin nitelikli hale getirilmesi ile azaltılabileceğini savunmaktadır.

Afet yönetimi konusunda yerel yönetimlerin katkıları ve çalışmaları eksiktir. Adana'nın afet senaryosu hazırlanmalıdır. Çağdaş anlamda bir yapılaşma ve kent oluşturmak için bilimsel verilere dayalı, jeolojik ve jeofizik özelliklerin de dikkate alındığı imar planları yapılmalıdır. Yerel yönetimler ellerindeki mevcut yetkileri kullanarak afet risklerinin azaltılmasına yönelik plan, proje ve çalışma yapmalıdırlar.

Yeni yerleşime açılan alanların deprem riski analizleri gerçekçi olarak yapılmalıdır. Yerleşime açılacak yerlerin mikro bölgeleme çalışmaları mutlaka yapılmalıdır.

Doğal Afetler ve Deprem

Konut yapımında statik projeye esas olacak zemin etütleri yerel yönetimler tarafından yerinde ve sıkı bir şekilde kontrol edilmelidir.

Zemin özellikleri imar planı yapılırken belirlenip haritalanırsa, oluşacak depremde yapı hasarlarını ve can kayıplarını büyük oranda önleme imkanı sağlanır.

Su Kullanımı ve Adana'nın İçme Suyu

Su; toprak ve hava ile birlikte yaşamın vazgeçilmezlerinden, sınırlı bir doğal kaynaktır. Yapılan tahminlere göre 2025 yılından itibaren Dünyada 3 milyardan fazla insan su kıtlığı ile yüz yüze gelecektir. Bu durum, dünya su kaynaklarının yetersizliğinden değil, kaynakların iyi yönetilememesinden kaynaklanmaktadır.

Su; insanlar ve tüm canlılar için temel bir ihtiyaçtır. Bu yüzden su sadece paraya ve güce sahip olanlar tarafından ulaşılabilecek, alınıp - satılan bir mal olmamalıdır.

Orta vade gelecekte Kayseri ve Adana il sınırları içindeki sulama barajlarının faaliyete geçeceği ve küresel ısınmanın etkilerinin de devam edeceği dikkate alınarak bilimsel projeler hazırlanmalıdır.

Tüm su kaynaklarımızda olduğu gibi, Seyhan'a bağlı tüm akarsularda da sulama ve içme suyu amaçlı su kullanımında israfı ve kaçakları önleyici tedbirler alınmalıdır. Sulama sistemlerinde açık kanallar yerine kapalı ve kontrol edilebilir kapalı boru sistemleri ve su sayaçları sistemine geçilmelidir.

Adana Kenti'ne içme suyu sağlayan Çatalan Havzasında oluşturulması gereken koruma alanları acilen hayata geçirilmelidir.

Çatalan Arıtma Tesislerinden çıkan su miktarı ile ASKİ'nin bedelini tahsil edebildiği (kayda giren) su miktarı arasında %60 - %70 oranında kaçak ve kayıp söz konusudur. Oysa kabul edilebilecek oran % 20 – 25 arasındadır. Yani bu kadar önemli ve hayati bir kaynağımızın yarısından fazlası Çatalan ile Adana arasında ve Adana'da kontrolsüz kullanım ve işletme kayıpları nedeniyle kaybolmaktadır. İçme suyu iletim hattında ve şehir şebekelerinde kayıp ve kaçağa yol açan tüm eksiklikler tespit edilmeli ve önlem alınmalıdır.

İçme suyu kullanımının en ekonomik bir şekilde yapılması için, az su kullanana fiyat indirimi yapılmalıdır. İçme suyunu kayıtsız veya ücretsiz kullanan kurum ve binaların tümünün kullandığı su ücretlendirilmeli, kamu yararı açısından desteklenmesi gereken kurumlar için başka bir yöntem bulunmalıdır.

Yerüstü ve yeraltı tüm su kaynaklarımız kamunun malıdır. Mevcut yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının özel ya da kamu elindeki kullanımında verimlilik ve ekonomi aranmalı, bu alandaki mevzuat eksiklikleri kamu yararı dikkate alınarak tamamlanmalıdır.

Su Kullanımı ve Adana'nın İçme Suyu

Toplam azalan debinin yanı sıra, akarsuların güzergâhı boyunca çok sayıda ilçe, belediye, köy ve yaylaların ürettiği evsel atıkların artan nüfus oranında artması, akarsu havzalarında bu atıkların yarattığı kirlilik oranını artıracaktır. Akarsu havzaları üzerinde bulunan ilçe, belediye, köy ve yaylalarda evsel atıkların akarsulara karışmaması için sıkı önlemler alınmalı, yasa gereği yapılması zorunlu arıtma tesisleri bu akarsu havzalarında öncelikli olarak yapılmalıdır.

Tarımsal alanda kirliliğe yol açan kimyasal gübre uygulamalarına karşı daha etkin önlemler alınmalı ve organik tarım teşvik edilmeli ve denetime tabi olmalıdır.

Maden ocakları kaynaklı kirlilik riski mevcuttur. Havzayı kirletme riski olan mevcut maden işletmelerinin kirletici etkileri daha dikkatli bir şekilde kontrol edilmelidir.

Adana'da daha önce işletilen derin kuyuların ihtiyaç durumunda (beklenen su azalması veya bir deprem anında Çatalan'dan gelen su iletim hatlarında arıza oluşması halinde) devreye alınması için, ekonomikliği, suyun kimyasal fiziksel özellikleri, vb. açılardan incelenerek, uygun olanların hemen devreye girecek ve şehir şebekesini besleyecek şekilde hazır tutulması gerekmektedir.

Tüm vatandaşlarımız için, hem akarsu havzalarının kirlenmemesi ve hem de suyun en ekonomik şekilde kullanılmasının hayati derecede önemli olduğu konusunda eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Güler KARAKAŞ

Tarım Toprakları

Günümüzde dünya kamuoyunun gündeminde ön sıralarda yer alan sürdürülebilir kalkınma, açlık ve yoksullukla mücadele, küresel iklim değişimlerine bağlı olarak çölleşme, tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı gibi yalnızca bugünü değil geleceğimizi de tehdit eden küresel sorunlar; toprağın tarımsal amaçlarla kullanılmasının önemini yaşamsal hale getirmektedir.

Çukurova; Toros sıradağları, Seyhan ve Ceyhan nehirleri sistemi sayesinde on binlerce yılda oluşmuş, ülkemizin en verimli topraklarına sahip ovasıdır. Bu verimli topraklarda kamu kaynakları ile yapılan sulama, drenaj ve tesfiye gibi tarla içi geliştirme yatırımları ile bölgemiz, ülkenin en önemli tarımsal üretim merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Çukurova'da sanayinin 1956'da işgal ettiği toprak büyüklüğü 69,1 hektar iken, 1975'de 1112 hektara ulaşmıştır. 1995 yılı için yapılan bir çalışmada verilen rakamlara göre, İlimiz Adana'da toplam 13062 hektar mutlak tarım alanı çarpık kentleşme ve düzensiz sanayileşme sonucu kaybedilmiştir. Bu alanın % 80'i I. ve II. sınıf (% 55'i birinci, %25'i ikinci sınıf) tarımsal üretim için son derece değerli, verim yeteneği çok yüksek, eşsiz topraklardır. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu kapsamında Adana ilinde Tarım dışı amaçlarla kullanımına izin verilen alanlar: 2006 da 746,01 ha, 2007 de 948,81 ha 2008 de 895,08 ha 2009 da 972,43 ha, 2010 da 997,35 ha dır. 2006-2010 yılları arasında toplam: 4559,68 ha alanın tarım dışı kullanımına izin verilirken, yine aynı yıllarda 1606,45 hektar alanın tarım dışı kullanımına izin verilmemiştir.

30 mart 2014 yerel seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek 30 büyükşehrin sınırları il mülki sınırları olmak üzere görev ve sorumlulukları değişecektir. Bahsedilen 30 il ülkemizin tarımsal potansiyeli en yüksek illerini kapsamaktadır. Bu tarihten sonra köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılıp köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılacaklardır. Bu çerçevede belediyelerin ve hatta ülkenin idari, sosyal, ekonomik vb. pek çok alanında önemli değişiklikler beklenmektedir.

Belediyelerin bu durumu göz önüne alarak kırsala dönük planlamaları yapmaları gerekmektedir. Tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilmesine olanak sunmak üzere Büyükşehir ve İlçe belediyelerinde Daire Başkanlığı/Müdürlük/ Kırsal Kalkınma vb. adlar altında hizmet birimlerinin bugünden itibaren ilgili Odamızın görüş ve önerileri doğrultusunda örgütlenmeleri gerekmektedir.

Tarım Toprakları

DSİ; ilimizde en küçük sulama potansiyeli olan sahaları sulanabilir tarıma açmak için kamu kaynaklarını kullanmaktadır. Öte yandan ise; Real alışveriş merkezi ve çevresi, Mavi Bulvar ile ana sulama kanalı arası, DSİ'nin eskiden kanalet fabrikası olarak kullanıldığı alan ve Çukurova Üniversitesinin tarımsal öğretim, araştırma ve uygulama amaçlı kullandığı verimli ve sulanabilir tarım arazileri yapılaşmaya, betonlaşmaya açılmış veya açılmak istenen en son alanlardır.

Günlük kısa vadeli çıkarlar uğruna, tarım topraklarının amaç dışı kullanılmasına bir son verilmesi gerekir. Bugünkü kararlarda hiçbir sorumluluğu olmayan gelecek kuşakların refahına ve sağlıklı bir çevrede yaşama haklarına saygı duymalıyız. Ortak geleceğimiz için yetkilileri ve kamuoyunu duyarlı olmaya, Anayasa ve ilgili Yasalarla verilmiş tarım topraklarını koruma görevini yerine getirmeye davet ediyoruz.

Gıda Güvenliği

Gıda Güvenliği ile ilgili yetki ve sorumluluk her ne kadar merkezi otorite tarafından Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı eliyle yürütölmekte olsa da toplum sağlığını direkt olarak etkileyen bir husus olması yönüyle konu ile ilgili olarak yerel yönetimlerin yadsınamaz sorumluluğu olduğu değerlendirilmelidir.

Yerel yönetimlerin kentte yaşıyan insanların gıdaya yeterli ölçüde erişiminin bir hak olduğunu kabul etmesi ve buna yönelik çalışmalar içerisinde bulunması gerekmektedir.

Bir diğer yandan insanların hayatını sağlıklı bir şekilde ve belli bir standart içerisinde sürdürmek amacıyla beslenme ihtiyacını karşılariken aldığı gıdalar nedeniyle sağlığını kaybetme riski ile karşı karşıya kalmaması konunun yerel yönetimler ile birlikte konuyla ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde alacağı tedbirler sayesinde kabul edilebilir düzeye indirilebilecektir.

Et Kesimhaneleri

Adana'da sağlıklı et üretiminin ilk aşaması sayılabilecek olan modern et kesim yeri ihtiyacı ertelenemeyecek bir hal almıştır. Toplumun her yönden sağlıklı et ihtiyacının karşılanmasına yönelik modern tesislerin kurulması yerel yönetimlerin sorumluluğu arasında değerlendirilmektedir.

Seyyar kebabçıların ve açıkta gıda satışının önlenmesi halk sağlığının korunması bakımından önemli bir olumsuzluğun ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır. Bunun yanı sıra Adana'nın şalgam ve kebabının festival, fuar gibi ulusal boyutlu değişik etkinlikler ile tanıtılması kent ekonomisine sağlayacağı katkılar bakımından gündeme alınmalıdır.

Pazar Yeri

Pazar yerlerinde saklama koşulları itibarı ile özel Şartların sağlanması zorunlu balık, yumurta, sũt ũrũnleri, baharat vb.) ũrũnlerin satışı ũnlenmelidir.

Sosyal boyutu itibarı ile bu ũrũnlerin satışı, pazar yerlerinde soğuk zincirin devamının sağlanması, aēıkta bulunmaması gereken gıdalar iēin özel bŕlũmlerin tasarlanması ũnemli bir risk nedeninin ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır.

Vahap AKŐEN

Balık Pazarı

Adana'da balık ve diğer su ürünlerinin satışı için gerekli, hijyen koşullarını sağlayan balık pazarına ihtiyaç vardır. Önemli risk grubu olan balık ve su ürünlerinin uygun teknik şartların sağlandığı yerlerde satışı sunulması önemli bir gıda güvenliği hizmeti olarak görülmelidir.

Yağmur Suyu, Kanalizasyon Şebekesi, Kati-Sıvı Atıklar, Çöp Depolama

Adana yağmur suyu toplama, kanalizasyon şebekesi, katı-sıvı atıklar, çöp depolamada sıkıntılar yaşamaktadır.

Seyhan Baraj Gölü kıyısı başta olmak üzere, kanalizasyon sistemi olmayan bölgelerde eksiklikler en kısa zamanda giderilmeli ve merkezi sisteme bağlanmalıdır.

Bilimsel araştırma yapılmadan seçilen çöp döküm alanlarında usulüne uygun depolanmayan çöpler önemli çevre sorunlarına yol açmaktadır.

Teknik araştırmalar yapılmadan seçilen ilimizin çöp döküm alanları ya yer altı suyu beslenme havzasında yer almakta, ya da hızlı gelişen kentleşme sonucu yerleşim merkezleri içinde kalmaktadır. Her iki durumda da bu alanlara gelişen güzel dökülen çöpler çevrede yaşayan insanların sağlığını tehdit eder duruma gelmiştir. Söz konusu alanlara birlikte ve ayrıştırılmadan dökülen katı ve tıbbi atıklar, çöpler, kimyasal sızıntılar ve bunlardan oluşan tehlikeli gazların çevresel açıdan önemli boyutlarda tehlike yarattığı bilinen bir gerçektir.

Ömer ÜNEY

Adana'nın toplanabilen bütün katı atıkları hiç bir ayrıştırma çalışması yapılmadan aynı yere dökülmektedir. Oysa yönetmeliğe uygun olarak katı atık bertaraf yöntemleri uygulanmalı, "Entegre katı atık planlaması" yapılarak; ekonomik, sağlıklı ve etkin bir sonuca ulaşılmalıdır. Örneğin; sürdürülebilir bir katı atık yönetim sisteminde % 16-17 geri kazanım, % 75-80 kompostlama ve % 7-9 depolama yapılabilmektedir.

Yağmur Suyu, Kanalizasyon Şebekesi, Kati-Sıvı Atıklar, Çöp Depolama

Adana Kati atık toplama ve değerlendirme projesi acilen hayata geçirilmelidir. Sofulu çöplüğünü kullanmaya devam etmek halk ve çevre sağlığı açısından sakıncalı ve tehlikelidir. İlgili yasa ve yönetmeliklere de aykırıdır. Düzeltmeye çalışmak yerine, bir an önce kent dışına taşınması gerekir.

Adana atık su ana arıtma tesislerinin yer seçimi yanlıştır. Özellikle yerleşim bölgesinin içinde yer alan doğu arıtma tesisi, yöre halkının gündelik yaşamını son derece olumsuz etkilemektedir. Doğru arıtma tesisin yöre halkına verdiği maddi ve manevi zarar ortadan kaldırılmalıdır. Bu tesislerde yer değişikliği seçenekleri de dahil, mutlaka teknolojik yenilenme ve iyileştirme çalışması yapılmalıdır.

Yusuf BAŞTUĞ

Elektrik Altyapısı

Enerji Dağıtım tesislerinin bakım ve onarımları düzenli olarak yapılmalı, kayıp-kaçakla mücadeleye önem verilmeli, enerji kayıplarının azaltılması ve enerji talebinin karşılanması için gerekli olan dağıtım tesisi yatırımları düzenli olarak yapılmalıdır. Mevcut elektrik dağıtım tesisleri, yatırım ödenekleri artırılarak süratle yenilenmelidir.

Elektrik dağıtım hizmeti, sosyo-ekonomik yapımızın vazgeçilmez unsurlarındandır. Dağıtım hizmetlerinin; sadece ticari meta olarak görülmeyip, öncelikle hizmet sektörü olarak yapılması sağlanmalıdır.

Her kademedeki koruma sistemleri yeni ve güvenilir koruma sistemleri ile teçhiz edilmeli, sürekli görev yapmaları sağlanmalıdır.

Bakım-onarım ve arıza hizmetlerinde çalışan personeller, yeterli sayı ve vasıfta olmalıdır.

Sokak, cadde, bulvar, kavşak, meydan gibi genel aydınlatma yapılan yerlerde enerji verimliliği ve maliyetleri açısından yeni aydınlatma teknolojilerine geçiş yapılmalıdır.

Yerel yönetimler ile internet ve telefon altyapısı sağlayan firmalar arasında AYKOME kapsamında bir koordinasyon sağlanmalı, her firmanın ayrı bir altyapı çalışması yaparak şehri şantiye alanına çevirmesi engellenmelidir.

Esin GÜVERCİN

Konutlarda Güvenlik

Adana sınırları içerisinde yaklaşık 8.000 civarında asansör olduğu tahmin edilmektedir. İlgili yasa ve yönetmeliklere göre İlçe belediyeleri, sınırları içerisindeki her asansörün A tipi Muayene Kuruluşu tarafından kontrol edilmesini sağlamaktan ve yıllık kontrolün yapılıp yapılmadığını denetlemekten sorumlu kılınmasına rağmen birçok binadaki asansörün periyodik yıllık kontrolleri yapılmamakta veya yetkin ve uzman olmayan kuruluşlarca yaptırılmaktadır. Bu nedenle asansörler emniyetsiz ve uygun olmayan şekilde çalıştırılmaktadır. Güvenli, sağlıklı, çağdaş, planlı yapı ve kentlerin oluşumunda olduğu gibi asansör sistemlerinin de bilimsel, teknik proje ve uygulamalara gereksinimi vardır.

İlçe Belediyeleri kendi sınırları içerisindeki tüm binaların asansör envanterine sahip olmalıdır. Anlaşmalı oldukları yetkili kurumlar tarafından yapılan, asansörlerin yıllık periyodik kontrollerinin, bu envantere bulunan tüm asansörleri kapsamı sağlanmalıdır.

Doğalgazın kent içi dağıtımı, yerel gaz dağıtım şirketleri aracılığıyla yapılmaktadır. Bu kuruluşlar, kendi şartnamelerine göre, doğalgazın ilk devreye alınmasında gerekli kontrolleri yapmakta, ancak yıllık kontrol ve denetimler eksik bırakılmaktadır. Bu kontroller, herhangi bir yasal çerçeve ile belirlenmemiş olup, gazın güvenli kullanımı sadece nihai tüketicinin duyarlılığına bağlı kılınmıştır. Bu konu, ivedilikle ulusal düzeyde geçerli ve uygulaması zorunlu olacak yasal bir statüye kavuşturularak, gaz dağıtım şirketlerinin periyodik kontrol ve denetimleri yapması zorunlu hale getirilmelidir.

Konutlarda kullanılan hidroforlar ve kalorifer kazanları basınçlı kaplar sınıfına girmektedir. Her basınçlı kabın aslında bir bomba olduğu düşünüldüğünde yaşanabilecek kazaların yaratabileceği tehlikelerin boyutları oldukça büyüktür. Uygun olmayan basınçlı kaplar kesinlikle kullanılmamalıdır. Bu tip basınçlı kapların envanter çalışması yapılmalı, yıllık periyodik kontrolleri yapılarak raporlanmalı ve denetlenmelidir.

Konutlardaki baca sistemleri ve bu konuyla ilgili imar yönetmelikleri; tüm ısıtma (doğalgaz, kömür vb.) uygulamaları için teknik kriterlerine ve doğalgaz kullanımı teknik kriterlerine uygun olarak gözden geçirilerek yeniden düzenlenmelidir.

Konutlarda Güvenlik

Sıvılaştırılmış petrol gazının (LPG), tüp dolum, satış ve araç ikmal istasyonlarının yerleşim bölgelerinde tesis edilmesi kamu güvenliğini ciddi şekilde tehdit etmektedir. Yerel yönetimler, yaşanan ve yaşanabilecek olan bu tür kazalardan sorumludurlar.

Yasalara ve teknik standartlara uymayan binaların zemin katlarında bulunan LPG satış yerleri kapatılmalıdır. Yerleşim bölgelerinde, mahalle içlerinde, ara sokaklarda ve konutların zemin katlarında bu tür işyerleri açılmasına yerel yönetimler tarafından izin verilmemeli ve denetimler arttırılmalıdır.

Tehlikeli madde üreten, tehlikeli ekipmanlar kullanan veya kent yaşamına zarar veren sanayi tesisleri ve imalathane türü işletmeler toplu yaşam ve iskan alanlarının dışına çıkarılmalı, imar kanunu ve mevzuatları buna göre düzenlenmelidir.

Ömer ÜNEY

Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları

Enerji verimli mimari tasarımlar için çeşitli meslek disiplinlerinin bütüncül biçimde çalışmasına yönelik uygulanabilir yöntemler geliştirilmelidir.

Büyük konut siteleri ile alışveriş merkezi, hastane, otel gibi ticari tesislerde, hem elektrik hem de ısıyı beraberce üreten kojenerasyon sistemlerinin kullanılması teşvik edilmelidir.

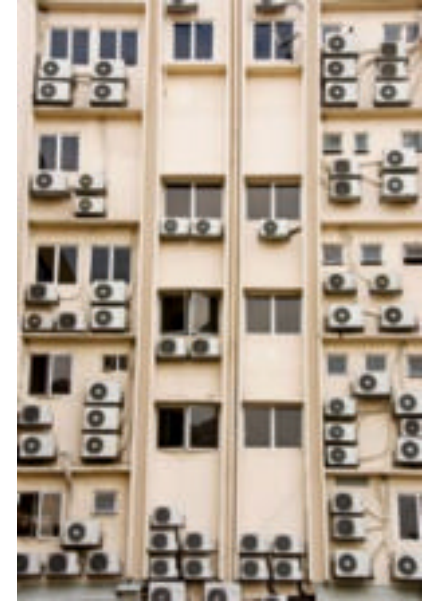
Mevcut binaların enerji verimliliği sağlayacak şekilde yenilenmesi için teşvik mekanizmaları uygulamaya konulmalıdır. Bina ve çatı izolasyonu, çift cam uygulaması v.b için sade vatandaşın yararlanabileceği finansman destekleri sağlanmalıdır.

Bina ısı tesisatında; kullanılacak malzeme, projelendirme, klima seçimi için kriterler belirlenmelidir. Bina ısıtması ve yaz aylarında gittikçe artan soğutma talebini karşılamak için, merkezi üniteler planlanmalıdır.

İklimlendirme tesisatlarının verimliliklerini en yüksek düzeyde tutmak üzere, Meslek Odalarının gözetiminde çalışacak firmalarca, periyodik kontrollerinin yapılması için prosedürler belirlenerek, uygulanması zorunlu yöntemler geliştirilmelidir.

Konutlarda tüketilen enerjinin önemli bir kısmı iklimlendirmeye harcanmaktadır. Bu nedenle güneş mimarisi uygulanması önemsenmeli, yeni yapılmakta olan binalarda, şehir ve imar planlarında bu konuda yönlendirmeler bulunmalıdır. Ek maliyet getirmeden % 30'lara varan ısı kazancı sağlayan mimari özellikler kullanılmalıdır. Bu konuda ilgili meslek odaları ile iş birliği içinde bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Enerji gereksinimini, başladığı noktada azaltabilmek amacıyla, yerleşimler özgün doğal, topografik, coğrafik koşulları özümseyen bir anlayışla analiz edilmeli, yerleşimlerde güney cephelerin seçimi sağlanmalı, tükettiği enerjiyi doğal kaynakları ve atıkları ile üretebilen mahalle ve kentler tasarlanmalı, yapı cephelerinin iklimlendirme (ısıtma-soğutma) gereksinimleri göz önüne alınacak biçimde tasarlanması özendirilmelidir.

Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları

Metre kareye güneş enerjisi miktarının Avrupa ortalamasının çok üzerinde olduğu Adana'da güneş enerjili eko-mimari uygulamaları hızlandırılmalıdır. Konutlarda doğal enerji üreten sistemlere geçilmelidir. Yapıların çatılarında güneş pili uygulamaları başlatılmalıdır. Yeni yapılan binalarda da güneş ısı sistemleri zorunlu hale getirilmeli, bu sistemlerin eski yapılarda uygulanabilmesi özendirilmelidir. Toplu konutların ve yapı adalarının güneş enerjili ve ekolojik olarak tasarlanması ve uygulanmasını zorunlu kılan bir yasal düzenleme yapılmalı, belediyeler, kooperatifler ve TOKİ'nin bu yasal düzenlemeye uygun yatırım yapması sağlanmalıdır.

Kentimizde güneş enerjili sıcak su sistemlerinin yaygınlaşması için güneş kolektörlerinin kullanımı teşvik edilmelidir. Düşük gelir gruplarının sıcak su elde etmelerine yönelik güneş enerji sistemi kurabilmeleri için doğrudan maddi destek sağlanmalıdır.

Ülkemizdeki ve bölgemizdeki atıl olarak bırakılmış yenilenebilir enerji kaynaklarımıza ve doğal yer altı kaynaklarımıza öncelik verilerek enerjideki dışa bağımlılığımız azaltılmalıdır.

Kente Karşı İşlenen Suçlar

Halkın taleplerini göz ardı ederek, halkla paylaşım olmaksızın, belli zümrelerin çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilen kente karşı işlenen suçlar giderek artmaktadır. Doğal ve kültürel değerleri de yok sayarak kural dışılığı kural haline getirenlerle ve onlara bu ortamı sağlayan yöneticilerle ilgili kovuşturma girişimlerine derhal başvurularak kent suçları durdurulmalıdır.

Kent suçlarına karşı denetim hukuku oluşturulmalıdır. Kamuoyu denetimi dışında etkin denetim; yerel yönetimler bünyesinde oluşturulacak örgütlenme birimi ile "iç yönetsel denetim", yerel meclis tarafından "karar ve yürütme organlarının denetimi", bağımsız bir denetim kurulunca "Mali Denetim" sağlanmalıdır.

Ömer ÜNEY

Sağlıklı Kent ve Herkes İçin Sağlık

Anayasaya göre herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Doğal çevrenin ve yaşamın sürdürülmesinde temiz hava vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Yerel yönetimler bu konuda sorumluluklarını yerine getirmelidirler.

Koruyucu sağlık hizmetlerini temel alan, parasız sağlık ve sosyal hizmet uygulamaları hayata geçirmelidir.

Özellikle kent yoksullarının yaşadığı bölgelerde, kentsel dönüşümün siyasal ve sosyal bir dönüşüm olması gereğinden hareketle, bu bölgelerde kültür ve dayanışma evleri, birinci etap sağlık ocakları oluşturulmalıdır.

Yaşlılar için özel programlar geliştirmeli, sağlıklı yaşlanmanın koşulları yaratılmalı, ihtiyaç sahiplerinin koruma altına alınması sağlanmalıdır.

Ömer ÜNEY

Herkesin Varlığını Görmek

Kent ortamında örneğin; kentsel ulaşım hizmetlerinin, yolların, kaldırımların, kamuya açık yapıların ve kullanım alanlarının düzenlenmesinde engelli bireylerin hak ve ihtiyaçlarına uygun standartlarda tasarımlar yapılmalıdır. Bu noktada, engellilerle ilgili yasal düzenlemelerde öngörülen koşulların yerine getirilmesi yerel yönetimler için öncelikli bir görev olmalıdır. Örnek nitelikli, sürekliliği olmayan ve sınırlı alanlarda yapılan uygulamalarla yetinilmemeli, kentin bütününde, tüm yaşam alanlarında bu standart uygulamaların hayata geçirilmesi için gerçekçi programlar oluşturulmalıdır.

Engelli yurttaşlarımızın tüm kamusal alanlarda eşit olarak var olabilmeleri için mekânsal tasarım ilkeleri geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Toplumcu bir bakış açısıyla, engelli kentlilere yönelik sosyal hizmet uygulamaları geliştirilmelidir. Belediyelerce hazırlanan proje, uygulama ve hizmetlerde engelliler için pozitif ayrımcılık yapılmalıdır.

Çalışamayan engellilerin kamu hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaları sağlanmalıdır.

Yusuf BAŞTUĞ

Kent ve Kadın

Kentlerde yaşam mücadelesini sürdüren kadınlar, karşı cinse oranla kent yaşamına katılmada pek çok eşitsizlikle karşı karşıya kalmaktadır. Bu anlamda kadınların toplumsal ve sosyal yaşamdaki yerlerinin iyi irdelenmesi ve kadınların kenti nasıl görmek istediğinin ortaya konulması gerekir. Kent sorunları ancak içerisinde yaşadığı tüm bileşenleriyle ortak platformlar oluşturularak çözülebilir.

Kadınlar yaşadıkları kentlerde ve çalışma yaşamı içerisinde erkek meslektaşlarının yaşadığı sorunların yanı sıra cins ayrımcılığından kaynaklanan sorunlara maruz kalabilmektedirler. Kentin diğer sahipleri kadar meslek edinme ve iş bulma olanakları oldukça düşüktür. Sendikasız, sigortasız, iş güvencesiz bir biçimde çok düşük ücretlerle sağlıksız ortamlarda çalışmaktadırlar.

Kadınların sorunlarını yerel ve idari yönetimlere taşıyabilmesi kadınların siyasetin içinde olmaları ile mümkündür. Kentin nüfusun hemen hemen yarısını oluşturan kadınların kente dair beklentilerini yansıtmaları ve bu konularda çalışma yapmaları temsil oranlarının artırılması ile mümkün olacaktır.

Zeliha Gökdoğan

Kent ve Kadın

Türkiye'de her gün beş kadından biri şiddete maruz kalmaktadır. Yeni sığınma evleri açılmalı, sığınma evlerinin işletilmesi ve denetlenmesi konularında sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğine gidilmelidir. Şiddet gören kadınlara her türlü destek sağlanmalıdır. Şiddet gören kadınların istihdama katılımında ve kamu hizmetlerine erişiminde pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.

Kadınlar kentin imkânlarından en iyi şekilde yararlanabilmeli ve taleplerini gerçekleştirebilecek muhataplar bulabilmelidirler. En önemlisi kadınlar, kentin kültürünü eril yapıdan uzaklaştıracak faaliyetleri gerçekleştirecek, kente yeni bakış açısı kazandıracak çalışmalar için ortak mekan ve kurumlara ihtiyaç duymaktadırlar. Kadınların kendilerini ifade edebilecekleri, güvenli ve özgür hissedecekleri, etkinliklerini gerçekleştirebilecekleri kültür merkezleri, eğitim salonları, diyalog merkezleri; dernek, oda ve sivil toplum kuruluşlarında yer almalarını sağlayacak ortamlar, siyasette aktif olabilmeleri için ev içi sorumluluklarını azaltacak mekanizmalar oluşturulmalıdır. Kreşler, çocuk ve yaşlı bakım merkezleri, ev temizlik birimlerine ihtiyaç vardır.

Suna İrem ÖKER

Kültür ve Sanat

Toplumsal yaşamın gelişimine katkı veren, yaratıcı ve araştırmacı düşüncelerin gelişimine yardımcı olacak kültürel ve sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, topluma ulaştırılması için gerekli ortamlar hazırlanmalı ve teşvik edilmelidir.

Kentin yerel değerlerini ortaya çıkartmak, kentin kimliğini oluşturacak ve kentlilerin aidiyetini arttıracak çalışmalar yapmak yerel yönetimin öncelikli hedefleri arasında olmalıdır. Kentin mevcut değerleri ve tarihi kimliği üzerinde oluşturulacak kültür çalışmalarının yanı sıra, geleceğin daha güzel kent ve daha iyi kentli yaşamlarını yaratacak çalışmalar yapılmalıdır.

Sanat, kültüre katkıda bulunan, bireyi ve toplumu çağdaş bir dünyaya yönlendiren önemli bir varoluştur. Yeni anlayışlar, çağdaş düşünceler, topluma en güçlü ve kalıcı biçimde sanat yolu ile ulaşmaktadır. Özellikle çocukların ve gençlerin mevcut eğitim sisteminin dışında kendini özgürce ifade edebildiği, karşılıklı iletişim içinde öğrenip üretebildiği, zihinsel ve bedensel gelişimine katkıda bulunacak faaliyetler kapsamında eğitilmesi için çaba harcanmalı ve bunu yaratacak koşullar kente sunulmalıdır.

Selçuk KADIOĞLU

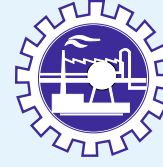
Bünyamin YIL

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu

ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Temsilciliği

Reşatbey Mah. 62006 Sk. Görmüş Apt.
No: 13 KAT 3/3 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 458 55 45 - (322) 459 55 45

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI Güney Bölge Şubesi

Reşatbey Mah. Ordu Cad. Akyıl Apt. No.46
Kat.1/1 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 458 29 78

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah.Cumhuriyet Cd. İğneciler
Ap.39/C Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 458 38 38 Fax: 457 04 51

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Çınarlı Mah. Sun Sineması Sok.
Ademoğlu Apt. Kat:2 Seyhan / ADANA
Telf: (0322) 459 97 60 Fax: 459 9761

GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Cemalpaşa Mahallesi 63005 Sokak
Karsal Apt. Kat: 1 Daire: 5 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 458 69 11 Fax: 458 69 11

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Güzelyalı Mah. A.Kahveci Blv. No:37/A
Çukurova / ADANA
Telf: (0322) 444 86 66 Fax: 232 64 19

HARİTA VE KADASTRO MÜH. ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah.Adalet Cad. Kadir Cennet Apt.
No: 27 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 456 01 70 Fax: 456 01 69

MİMARLAR ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah. 11 Sokak No: 2 Baskın
Apt. Zeminkat Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 454 17 95 Fax: 457 24 20

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah.62006 Sk. No:7 Seyhan / ADANA
Telf: (0322) 459 84 00 Fax: 458 90 12

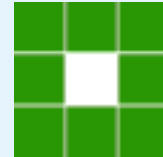
PEYZAJ MİMARLARI ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah. 7. Sok. No.11 Topaloğlu Apt.
Kat.3/3 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 458 50 25 Fax: 458 50 23

JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Reşatbey Mah. 7. Sok. Yeni Reşatbey Apt.
No.24 A Bl.Kat:1/1 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 459 61 71

ŞEHİR PLANCILARI ODASI Adana Şubesi

Cemalpaşa Mahallesi 63005 Sokak
Karsal Apt. Kat: 1 Daire: 5
Seyhan / ADANA
Telf: (0322) 454 39 70

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Cemalpaşa Mahallesi Bahar Cad.
Eras Apt. No: 27 Kat 1/4 Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 459 39 59 Fax:456 09 00

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI Adana Şubesi

Kurtuluş Mah. 22 Sok. Sayılır Apt. No.14
Seyhan / ADANA
Tel: (0322) 453 28 17 Fax: 459 48 87